СЬОГОДНІ – 32 РІЧНИЦЯ ЧОРНОБИЛЯ. ВШАНУЙМО ВСІХ, ХТО РЯТУВАВ ЛЮДСТВО ВІД ЗАГИБЕЛІ

Єднаймося в Просвіті!

Галицька Просвіта

17 (695)
26 квітня
2018 р.

Ви чули, як плаче спустошена Прип'ять,
За скоєний гріх розіп'ята живцем,
Прип'ята до неба, щоб вічності випить,
Щоб вмити від бруду змарніле лице?
Регочуть іони малиновим дзвоном,
Вбиваючи блиск нерозкритих очей,
Ридає вночі божевільна мадонна,
Приймаючи з лона холодних дітей
В бездонність ночей.
І тихо ступає життя у полин,
І лине Чорнобильський дзвін.

А. БАГРЯНА

Тижневик «Галицька Просвіта» * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Ірина Галаса * Друк – КП фірма «ЛІК» * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * **Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (0342) 53-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/** * Наші реквізити: Р/р 2600729127 в ПАТ «АКБ Львів» МФО 325268, код 36117309. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

ХАЙ ТОРЖЕСТВУЄ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

«Рускій мір», сотворений у нетрях РПЦ під орудою нинішнього патріарха Кіріла, а чи ще й Алєксія, – це скріпи нової московської імперії. І так чи інакше через УПЦ (МП) вони пристібають до неї Україну. І що б не говорили і не твердили його адепти в нашій державі на кшталт нардепа Новінського про якусь автономність чи окремішність УПЦ (МП), її юридичну відстороненість і навіть незалежність, фактично ця Церква духовно, ментально, зрештою фінансово служить Москві. І нема на те ради, як нарешті створити справді нашу Українську Помісну Церкву. Добре що, важко долаючи гібридну духовно-інформаційну атаку, суспільство таки дозріло до усвідомлення потреби такої сакральної інституції. Дозріла і влада. Навіть диякон УПЦ (МП) Петро Порошенко як Президент України підтримав ініціативу ієрархів УПЦ КП і УАПЦ і звернувся до Вселенського патріарха Варфоломія про надання Томосу щодо незалежності Київської митрополії. Відповідну постанову ухвалила і Верховна Рада.

Як на мене, радше вимагати нам повернення церковно-духовної незалежності, підступно викраденої Москвою більш як чотири століття тому. Зрозуміло ж, що вкрадене вона повертати не хоче. І тому чинитиме шалений спротив такому рішенню. А на що здатні московські попи з феєсбешними погонами під рясою, маємо собі розуміти. Тому нам не варто впадати в ейфорію і наперед радіти, що нарешті справедливість стосовно Володимирової Церкви затріумфує. А лише молитися. І просити у Господа здоров'я і захисту для патріарха Варфоломія. Аби Спаситель дав йому духовні сили витримати той шалений тиск, який чинитимуть на нього ті сили, які не хочуть випустити Україну з духовного рабства. Хоч усі молимось одному Богу й одні Писання сповідуємо. І мали б любити ближнього, і бажати та прагнути єдності духовної та душевної.

І в цій ситуації таким важливим є християнське розуміння ситуації і щире бажання добра вірянам УПЦ КП і УАПЦ віруючими – священниками і вірянами УПЦ (МП) ***(чит. Звернення...)***

Зрозуміло, їх лякатимуть усілякими страшилками про захоплення храмів, позбавлення парафій і відсторонення від Служб і т. ін. Гадаю, що й провокації не забаряться. Бо як же без них триматимуться скріпи «руского міра...» Але мусимо через це пройти і чимало покірно витерпіти. А може, й непокірно. Бо по-християнськи підставляючи другу щоку, ми привчили насильників століттями безбожно знущатися з нас, плюндрувати наші душі й убивати тілесно. Оголошувати анафеми нашим державцям і посідати храми, які вони возвели, як-то Києво-Печерську, Почаївську, Святогірську лаври. А хіба тільки їх. Хай ніхто не звинуватить мене у закликах до церковного протистояння. Я лише констатую факт. Але ж має колись і нам засяяти сонце справедливості. Може, Господь змилостивиться і поверне нам те, що по праву належиться. Бо напевно і Йому самому якось незручно чути молитви і благання в окупованих зайдами храмах. Адже вірив наш Тарас:

...Господь любить свої люди,
Любить, не оставить,
Дожидає, поки правда
Перед ними стане.

Богдан ВІВЧАР

ЖИТТЯ «ПРОСВІТИ»

НА ЮВІЛЕЙНІЙ ХВИЛІ

Відбулося засідання Правління Івано-Франківського ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка.

Насамперед було розглянуто пропозиції до обласного оргкомітету з підготовки та відзначення 150-річчя «Просвіти». Адже, як наголосив голова ОО ВУТ «Просвіта» Степан Волковецький, ідеться про низку заходів як на рівні області, так і кожного району зокрема. Це і випуск книжки «Просвіта Прикарпаття: історія і сьогодення», проведення багатьох конкретних дій – уроків і лекцій у навчальних закладах краю з історії «Просвіти», її ролі в державотворчому процесі України, конкурсів «Просвіта» мого краю», науково-практичної конференції у ПНУ ім. В. Стефаника, залучення студентства до написання курсових та дипломних робіт на цю тематику, виготовлення циклу радіо-, телематеріалів, газетних публікацій з історії «Просвіти», встановлення анотаційних інформаційних дощок Марійці Підгірянці, Євгену Желехівському, Володимиру Яновичу... А ще має бути документальний фільм про «Просвіту», барельєф із символом «Просвіти», збірник сценаріїв державних та релігійних свят, буклети... А ще чимало праці щодо завершення ремонту актового залу НД «Просвіта», спортивні змаги в ім'я «Просвіти», найменування вулиць на її честь і багато чого доброго по всьому краю. Важливо, аби це було не лише справою просвітян, а всієї обласної громади, бо «Просвіта» ніколи, ні в які часи не стояла окремішньо від неї, а була її часткою – передовою, патріотичною, модеруючою (як сказати на наш час).

Про діяльність обласного об'єднання у першому кварталі звітував відповідальний секретар Михайло Січка. Загалом члени Правління її належно оцінили і підтримали. Адже немає в краю іншої громадської організації, хай і підтримуваної владою, яка б стільки зробила задля духовного розвою обласної громади. Десятки концертів, творчих зустрічей, презентацій, дискусій щодо вирішення суспільних проблем, творчих звітів, конкурсів, фестивалів, участь в акціях з підтримки волонтерів і поїздок на схід... Усього не перелічити. І ця духовно-творча хвиля не затихає. А навпаки, піднімається через відзначення 150-річного ювілею. Саме на цьому наголошувалось під час обговорення звіту.

На засіданні Правління обговорено й політичну ситуацію та пріоритети «Просвіти». Насамперед просвітяни підтримали ініціативи пастирів українських Церков щодо єднання нашого православ'я і надання йому автокефалії – створення Помісної Церкви. Вони висловили підтримку і діям влади з цього питання – Президента щодо його прохання до Вселенського Патріарха Варфоломія про надання Томосу автокефалії українській Церкві та Верховної Ради – ухвалення нею відповідної постанови. Було проголосоване звернення до священнослужителів та вірян УПЦ (МП) щодо їхньої лояльності у процесі повернення самостійності Української Церкві (друкується у нинішньому числі «Галицької Просвіти»).

Головуючий С. Волковецький також наголосив, що через наближення кампаній з виборів Президента України та Верховної Ради обов'язком просвітян області є взяти в них активну участь. При цьому, як і раніше, орієнтуватися на національно-демократичні сили і тих кандидатів, які за своїми якостями й минулою діяльністю довели готовність працювати для народу і захищати національні інтереси.

Арґументовано позицію «Просвіти» і щодо розуміння ситуації у виробленні й утвердженні державної гендерної політики та застереження щодо певних дій.

Підтримуючи загалом європейський вектор розвитку українського суспільства, вважати неприйнятною та шкідливою пропаґанду одностатевих шлюбів та рухів на їхній захист, розцінюючи їх як загрозу традиційним українським національним цінностям.

Розглянуто ряд інших насущних питань діяльності організації.

Богдан ВІВЧАР

ЗВЕРНЕННЯ

ДО СВЯЩЕНИКІВ ТА ВІРЯН УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ (МП)

ШАНОВНІ ГРОМАДЯНИ УКРАЇНИ!

Завдяки ініціативі українських Церков: Української Православної Церкви Київського патріархату та Української Автокефальної Православної Церкви, підтриманій Президентом України, український народ, як ніколи, близький до відновлення Помісної Української Православної Церкви.

Верховна Рада України 19 квітня 2018 року підтримала ці звернення до Вселенського Патріарха Варфоломія про надання Томосу щодо автокефалії Православної Церкви в Україні. За відповідну постанову проголосували 268 народних депутатів.

Правління Івано-Франківського обласного об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка переконане, що об'єднання православних Церков та утворення Помісної Української Церкви послужить зміцненню української нації, усуне перешкоди для взаєморозуміння та взаємоповаги між вірянами: для всіх нас, християн, Бог один.

Зважаючи на те, що в Івано-Франківській області діють релігійні громади, які утворюють єпархіальне управління УПЦ, підпорядковане Московському патріархату, який обслуговує державу-ґвалтівника, закликаємо вас, священиків та мирян цих парафій, підтримати створення Української Помісної Православної Церкви.

Не дамо ворогові опановувати наші душі, наші святині й нашу землю!

За дорученням Правління
голова об'єднання,
народний депутат І–ІІ скликань,
екс-посол України в Грузії та Азербайджані
Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ

Схвалено на засіданні Правління Івано-Франківського обласного об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка 19.04.2018.

ВАРТО ЗНАТИ

МУЗІБА-ФЕСТ У «ПРОСВІТІ»

19–21 квітня у ОНД «Просвіта» відбувся третій Всеукраїнський фестиваль-конкурс авторської пісні, інструментального, вокального та хореографічного мистецтва, сольних виконавців, малих форм і творчих колективів «Музіба-фест».

Змагатися у інструментальній музиці, хореографії, вокалі з'їхалися виконавці з усіх усюд – Чернівців, Тернополя, Чорткова, Львова, Вінницької області... і, звичайно, Прикарпаття. Найкращі, зокрема, колективи Чортківського педагогічного коледжу, танцювальні студії «Фієста» зі Львова та «Адажіо» з Івано-Франківська та інші, удостоєні найвищих нагород. Високо оцінені й інші учасники у своїх номінаціях. А свої таланти вони найяскравіше проявили на гала-концерті, який відбувся 21 квітня і тривав із 15.00 до 21.00.

На світлині – «Музіба-фест» у «Просвіті».

Н. К.

ІНІЦІАТИВИ

НАЙДОВШЕ РЕЧЕННЯ ПРО МАМУ...

З нагоди Дня матері Громадський інститут аналітики та «Просвіта Прикарпаття» оголошують Відкритий конкурс «Найдовше речення про Маму...»

«У другу неділю травня (цього року – 13 травня) відзначаємо свято найдорожчих для нас людей – наших Матерів», – нагадують ініціатори конкурсу.

Роботи приймаються до 10 травня на e-mail: gianalit@ukr.net

Імена переможців буде оголошено **13 травня 2018 року.**

Переможця обиратиме конкурсне журі, яке очолить доктор філологічних наук, письменниця Ольга Деркачова.

Телефон для довідок: **097 976 51 00.**

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
«ГАЛИЦЬКУ ПРОСВІТУ»!
Передплатний індекс – **91083**

ВШАНУВАННЯ

І ПІДНЕСЛИ МОЛИТВУ

У РОГАТИНІ ВІДЗНАЧАЛИ 110-ту РІЧНИЦЮ УПІВЦЯ ВАСИЛЯ ІВАХІВА

Біля центрального корпусу Рогатинської гімназії імені Володимира Великого відбулося народне віче з нагоди вшанування пам'яті організатора та першого командира Української Повстанської Армії на Волині, підполковника УПА Василя Івахіва.

У заходах взяли участь заступник голови райдержадміністрації Оксана Канюка, міський голова Сергій Насалик, заступник голови районної ради Олег Вовкун, передає прес-служба Івано-Франківської облдержадміністрації.

Під час віча відслужили поминальну панахиду та організували виступ дитячих хорів Рогатинщини, які в супроводі духового оркестру виконали патріотичну пісню «Десь там далеко на Волині створилась армія УПА».

Перед присутніми виступили від районного братства ОУН–УПА Мирон Скочеліс, голова громадської організації «Спілки офіцерів України» Іван Верешко, старший пластун молодіжної організації «Пласт» Іван Зварчук.

«Василь Івахів прожив коротке, але яскраве життя, повне героїчних і трагічних подій. Однак із довгого списку його заслуг хочеться виділити одне – прагнення домогтися об'єднання зусиль усіх патріотичних сил для боротьби з німцями», – наголошували промовці.

Зазначимо, що в неділю, 15 квітня, у Рогатинському храмі Різдва Пресвятої Богородиці відбулася поминальна панахида за душі полеглих Героїв усіх часів, які поклали життя за волю і Незалежність України, де окремо було згадано і Василя Івахіва.

НЕЗАБУТНІ

У МОГУТНІЙ КРОНІ — РІД

У КАЛУСЬКОМУ МУЗЕЇ ПРЕДСТАВИЛИ МАТЕРІАЛИ ПРО СОТНИКА УПА, НАЩАДКА ФРАНКОВОГО РОДУ

У музеї-оселі родини Івана Франка, що в Підгірках, у Калуші, представлено матеріали про героя національно-визвольних змагань, сотника УПА Івана Ґонту (псевдо – Гамалія).

Перший директор музею-оселі родини Івана Франка Лідія Іваницька писала:

«Розлоге Франкове дерево... Є в ньому письменні й неписьменні, видатні особистості та прості люди».

Дерево корінням своїм сягає глибин роду, а крона розгалужується у трьох напрямках – Іван, Захар та Онуфрій Франки. Найбільшою є гілка Онуфрієвого роду, що пустило свої пагони у Підгірцях.

Ґрунт був куплений братами Іваном та Онуфрієм Франками у 1904 році. На цій землі й поклав хату наймолодший син Омелян Володимир, а нині в цьому помешканні розташований музей-оселя родини, інформують «Вікна».

У домі Франків часто проводились літературні вечори, і одним із найулюбленіших декламованих творів Шевченка був «Гамалія». За свідченням Оксани Оменянівни Франко, саме тому Іван Ґонта вибрав собі псевдо Гамалія.

ЮВІЛЕЙНЕ

ЧАС РІКОЮ ПЛИВЕ ЧЕРЕЗ ГАЛИЧ

ГАЛИЧ ГОТУЄТЬСЯ ДО ВІДЗНАЧЕННЯ 1120-річчя З ЧАСУ ПЕРШОЇ ПИСЕМНОЇ ЗГАДКИ ПРО МІСТО

У вересні цього року на державному рівні відзначатимемо 1120 років з часу першої писемної згадки про місто Галич. Постанову про це затвердила Верховна Рада України.

«Спільними зусиллями міської, районної, обласної влади, за підтримки народних депутатів України маємо інтенсивно працювати, щоб гідно підготувати Галич до ювілею», – наголосив голова райдержадміністрації Микола Попович, розпочинаючи робочу нараду з питань підготовки до відзначення пам'ятної дати. Попередньо визначилися з основними об'єктами, що потребують першочергового ремонту і реконструкції. Це передусім облаштування майдану Різдва, благоустрій центральних вулиць, Замкової гори.

Ухвалили рішення затвердити склад організаційного комітету з відзначення у 2018 році пам'ятної дати, розробити і затвердити плани заходів з відзначення ювілею Галича, вирішити питання щодо їхнього фінансового та матеріально-технічного забезпечення. З метою постійного контролю за станом проведення робіт із благоустрою та виконання приписів заплановано створити робочу групу, а засідання оргкомітету проводити щочетверга.

ВАРТО ЗНАТИ

ЯК ОТРИМАТИ ДОТАЦІЮ НА КОРОВУ

Дотація за молодняк надаватиметься за кожні чотири місяці його утримання із наростаючим підсумком з урахуванням віку молодняка.

Відповідно до постанови Кабінету міністрів України від 07.02.2018 року № 107 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для підтримки галузі тваринництва» дотація надається фізичним особам, які утримують ідентифікований та зареєстрований молодняк великої рогатої худоби, що народився в господарствах фізичних осіб у поточному році.

Дотація за молодняк надаватиметься за кожні чотири місяці його утримання із наростаючим підсумком з урахуванням віку молодняка у розмірі:

за період утримання молодняка віком від 1 до 5 місяців – 300 гривень за голову;

за період утримання молодняка віком від 5 до 9 місяців – 700 гривень за голову;

за період утримання молодняка віком від 9 до 13 місяців – 1500 гривень за голову.

Загальний обсяг дотації за молодняк, який досягнув 13-місячного віку, становить 2500 гривень із розрахунку на одну голову молодняка.

Директор департаменту аґропромислового розвитку Івано-Франківської облдержадміністрації Іван Андрійшин доручив начальникам управлінь (відділів) аґропромислового розвитку райдержадміністрацій провести наради з питань надання роз'яснень із виплати дотацій за участю голів та секретарів сільських, селищних, міських рад та об'єднаних територіальних громад у кожному районі області.

Для отримання дотації фізичні особи повинні подати до сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаної територіальної громади такі документи:

копії паспортів ВРХ, а якщо 10 і більше голів молодняка – виданий в установленому порядку витяг з Єдиного державного реєстру тварин;

копію паспорта особи – власника тварини;

копію довідки або договору про відкриття рахунку в банку;

копію ідентифікаційного номера фізичної особи – власника тварини.

Документи приймають упродовж року в порядку черговості надходження до 1 травня, до 1 вересня, до 1 грудня поточного року.

Сільські, селищні, міські ради та об'єднані територіальні громади у визначені законодавством терміни надсилають запити до Державного аґентства з ідентифікації та реєстрації тварин і після отримання від нього підтвердження про наявність проідентифікованого поголів'я подають до департаменту аґропромислового розвитку облдержадміністрації відомість фізичних осіб, які мають право на отримання дотації за молодняк.

Н. К.

ПРОГРАМИ

НА КОТЛИ ТА УТЕПЛЕННЯ

ВІДКРИТО ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМИ «ТЕПЛИХ КРЕДИТІВ»

Охочі зробити свій дім енерґоефективним та заощаджувати на комунальних послугах можуть скористатися урядовою програмою «теплих кредитів» в уповноважених банках – «Ощадбанк», «Укргазбанк», «ПриватБанк».

Програма-2018 передбачає відшкодування у розмірі:

20 відсотків – на придбання «негазових» котлів (35 відсотків для субсидіантів),

35 відсотків – для утеплення індивідуального житла,

від 40 до 70 відсотків – для ОСББ на утеплення багатоповерхівок.

Приватні домогосподарства та ОСББ також можуть розраховувати на додаткові компенсації від місцевої влади.

На сьогодні діє 128 місцевих програм здешевлення «теплих кредитів», зокрема, у 18 реґіонах, 48 районах та 62 містах.

«Для кожної родини є унікальна нагода отримати подвійну, а інколи й потрійну фінансову допомогу при утепленні житла. Тож звертайтеся до мера міста чи очільника області й дізнавайтеся про додаткову підтримку.

Інформація про місцеві програми також є на сайті Аґентства», – повідомив голова Держенерґоефективності Сергій Савчук.

Цього року Уряд виділив 400 млн. грн. на компенсації за «теплими кредитами», з яких 190 млн. грн. – для ОСББ.

З початку дії програми у жовтні 2014 року і до сьогодні програмою скористалося понад 400 тис. сімей, які залучили більш як 5 млрд. грн. «теплих кредитів», інформує прес-служба відомства.

ПЛАНИ

БУДЕ ДИТСАДОК У КРИХІВЦЯХ

Новий дитсадок з ігровим майданчиком і стадіоном планують збудувати навпроти храму Кирила і Методія.

Дитячий садок розрахований на 80 дітей. Для них спорудять великий комплекс з ігровими майданчиками, стадіоном і все необхідне для вихованців.

«Благодійність – невід'ємна частина кожної спільноти. Якщо брати, до прикладу, перших християн, то вони особливо про це дбали. Про благодійність ідеться у документах Церкви аж до сьогодення. Я люблю дві цитати зі Святого Письма: «Нехай твоя права рука не знає, що робить ліва», але є слова Христа, в яких говориться: «Щоби інші, бачачи ваші добрі вчинки, прославляли Отця вашого, що на небі». Тож де межа, коли потрібно говорити про благодійність? Тут все вирішує намір: Чи я роблю щось добре, щоб мене побачили і славили. Чи задля добра і прослави Бога», – наголошує настоятель парафії Кирила і Методія отець Йосафат Бойко.

Нещодавно парафіяни зібрали кошти, аби викупити у гуртожитку ще одну кімнату для багатодітної родини.

Зі слів отця Йосафата Бойка, ще з часів, коли розпочали будівництво храму в приміських Крихівцях, відразу встановили скриньку для благодійності. Всі зібрані кошти віддавали людям, що цього особливо потребували – на лікування чи у скруті.

«Одного разу мені розповіли про родину, в якій молоді батьки і є шестеро дітей. Батько родини хворий після пережитого інсульту. Мешкають у одній кімнаті гуртожитку площею 12 квадратних метрів, – розповідає отець Йосафат. – Отже, ми вирішили парафією допомогти цій родині. Пощастило у тому, що сусідню кімнату продавали. Тож за три місяці ми у церкві зібрали необхідну суму коштів і викупили її. Нотаріус, яка оформляла документи, робила це безкоштовно. До слова, коли збиралися кошти, умовою було не оголошувати імена жодного благодійника – а Бог віддячить їм за добрий намір. Суми пожертв були різні. Ключ та документи ми вирішили вручити новим власникам житла уже в церкві, напередодні Великодня, при громаді, щоб усі добре розуміли, що потребують молитви подяки – за те, що Господь дає нам нагоду й можливість чинити добро».

Як говорить отець Йосафат, окрім придбання житла, громада церкви не залишає цю родину, супроводжує її духовно і матеріально.

«Мені важко підібрати слова вдячності, – говорить мати багатодітної родини Ольга. – Ми молоді, але чоловік уже захворів. Та ще й в одній кімнаті усі – дорослі та діти. Тепер, звичайно, відчуємо полегшення. Особливо тішаться дітлахи – найстаршому 16, найменшій дівчинці буде 4. Всього – п'ятеро хлопців і дівчинка. Тепер вони будуть мати свою окрему кімнату».

Н. К.

НОВАЦІЇ

НОВІ ДБН

ВІДМОВА ВІД ВИСОТОК І ЗАБОРОНА ПАРКОВОК: 4 НОВІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ ЗМІНЯТЬ ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ

В Україні заборонять будувати парковки всередині міських дворів, пожежним машинам забезпечать під'їзд до будинків, а дитячі садки можна буде відкривати в багатоповерхівках – в Мінреґіонбуді підготували нові Державні будівельні норми (ДБН).

Перша – «Планування і забудова територій».

Головне в ній – вводиться максимальна щільність забудови: для 4-поверхових будинків це 45 відсотків площі кожного гектара, для 5–8-поверхових – 40 відсотків, для 12–25-поверхових висоток – не більше 30 відсотків. Цей захід дозволить обмежити щільність населення на 1 га до 450 ос. з можливістю підвищити її на 20 відсотків (до 540 ос.), якщо за 500 метрів є, наприклад, ліс або парк, великі магазини.

Зараз щільність можна підвищувати безконечно, що вже призвело до перенаселення вдвічі. Наприклад, в окремих мікрорайонах на столичних Позняках, щільно забудованих 22–25-поверховими «свічками». Обмежують норми і поверховість: у містах із населенням до 50 тис. ос. не може бути вище трьох поверхів, у більших (100–150 тис. ос.) – не вище 9-поверхівок, і лише в мегаполісах – будинки заввишки понад 20 поверхів.

До висоток повинен бути забезпечений під'їзд пожежних машин з усіх боків, а не з одного, як зараз. Вводяться поняття «зеленої» (не можна будувати в парках і рекреаційних зонах) і «блакитної» (обмеження висотності) ліній, що визначаються місцевою владою. Заборонять розміщувати паркінги на території житлового комплексу. Альтернатива – дорогі підземні гаражі або відкриті майданчики за 300–500 м від розташування будинку.

Друга – «Вулиці та дороги населених пунктів».

Передбачає створення безбар'єрного проїзду для осіб з інвалідністю (зниження в окремих місцях бордюрів для заїзду і з'їзду, доріжки для інвалідних колясок), острівці безпеки на нереґульованих пішохідних переходах, огорожу стовпчиками-відбійниками зупинок громадського транспорту, заборона автопарковок на дорогах і тротуарах.

Ще дві нові норми стосуються шкіл і дошкільних установ.

Вводяться вимоги до зниження енерґовитрат на їхній обігрів за рахунок утеплення, встановлення приладів автоматичного реґулювання обігріву. У класах на одного учня має бути не 2–2,4 кв. м, а мінімум 3 кв. м площі. Також заплановано поступовий відхід від традиційних класних кімнат із партами до відкритого простору, де учні будуть сидіти довкола столів. Щоб діти з особливими потребами могли займатися з іншими дітьми, в школах повинні з часом з'явитися пандуси, підйомники, розширять дверні прорізи для проїзду візків (з 80 до 100 см). Важливий момент – на перших-других поверхах житлових будинків дозволено розміщувати дитячі садки та ясла, розраховані на 120 дітей.

КОНЦЕРТИ

СВІЙ СЕРЕД СВОЇХ

Вже стало доброю традицією, що заслужений діяч естрадного мистецтва України, наш земляк Нестор Мартинець навесні відвідує східні області України, де бере участь у благодійних концертах, відвідує наших захисників на фронті. А цього року так вийшло, що він поставив свій сольний концерт у госпіталі для ветеранів Афґаністану, учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, героїв теперішньої війни проти російських окупантів на Донбасі у с. Циблі, що на Київщині.

За словами Нестора Михайловича, приємно було виступати перед людьми, які є для нього немов рідними, адже з багатьма з них ліквідовував наслідки аварії на Чорнобильській АЕС, з іншими зустрічався на Майдані, а з кимсь – у зоні АТО, куди неодноразово їздив із концертами… Концерт пройшов у затишній, домашній атмосфері. Приємно було, коли глядачі просили прочитати щось про Чорнобиль, Афґаністан, АТО… І слухачі дякували, що в його репертуарі були такі твори… Мартинець радий, що зміг принести хвилини спокою, забуття від щоденних проблем справжнім героям України, які в свій час долучилися до проголошення її Незалежності, після чого стали на її захист…

Н. Мартинець виконував пісні, написані на його слова композиторами Василем Григоруком зі с. Старуня, заслуженою артисткою естрадного мистецтва України з Івано-Франківська Іриною Шабан, композитором з обласного центру Лесею Соболевською.

Також він декламував свої вірші та гуморески.

Найкращою подякою за концерт були тривалі оплески та квіти, які дарували вдячні глядачі.

Поїздка з концертом відбулася за сприяння Ярослава Паранюка та Франка Єжака…

Назар ФЕДОРІВ

НАШІ ПОПЕРЕДНИКИ

ОСВЯТИЛИ І СПОМ'ЯНУЛИ…

ПРОСВІТЯНСЬКА НАРОДОПАТРІОТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВАСИЛЯ ТИМОФІЙОВИЧА РАВЛЮКА

7 вересня мине 146 років побратимові «Покутської трійці» Василеві Тимофійовичу Равлюку (07.09.1872–03.01.1955), який народився у с. Орелець Снятинського району.

Народну школу Василько закінчив у рідному селі, був здібним учнем. За порадою вчителів батьки віддали сина на навчання до польської гімназії у Коломиї, в якій навчались Василь Стефаник та Лесь Мартович, а потім Іван Семанюк (Марко Черемшина).

У 1887 році Василь Равлюк став членом таємного гуртка драгоманівського напряму. У 1890 році вступив у Станіславську учительську семінарію, яку закінчив у 1898 році, працював у містечку Радехів на Львівщині у чоловічій виділовій школі.

Через кілька років переїхав у с. Вовчківці (сусіднє село Орелець). На прохання жителів його призначили на посаду директора сільської двокласної школи, він домігся перетворення школи у чотирикласну, заклав при школі дослідну ділянку, сад і пасіку, вчив школярів рільництва, садівництва та бджільництва. Створив шкільний та церковний хори.

Завжди мовив українською, мав велику бібліотеку, брав участь у Радикальній партії, допомагав у заснуванні читалень, записував фольклорні матеріали сіл Орелець та Вовчківці.

У 1905 році Василь Тимофійович разом із В. Стефаником створили у Снятині окружний відділ товариства «Взаїмна поміч українського вчительства».

У часи Української Держави освітяни повіту брали його шкільним інспектором, а потім став послом до парламенту ЗУНР. У 1919 році румуни, які в цей час увійшли на Снятинщину, звільнили В. Равлюка з учительської посади. Та й пізніше він не прийняв польського громадянства і позбувся учительської праці, а з нею і заслуженого пенсійного забезпечення.

Тривалий час очолював філію «Просвіти» та «Союз українських кооперативів у Заболотові». А до 1939 році був головою «Просвіти» у Снятині.

В. Равлюк виступав у газеті «Учительське слово» з публіцистичними та науково-педагогічними статтями. Був знайомий з І. Франком, В. Гнатюком, Д. Січинським і навіть листувався з ними. У с. Вовчківці до нього приїжджали І. Франко, В. Гнатюк, О. Роздольський.

За довголітню діяльність у «Просвіті» Василя Тимофійовича іменували почесним членом і 14 лютого 1926 року йому на святкових зборах Марко Черемшина вручив грамоту.

Велике серце палкого українця В. Т. Равлюка перестало битися 3 січня 1955 року.

Минули роки… а про сина покутського Орельця забули. І тільки у 2006 році вийшла книжка В. Равлюка «Спогади про «Покутську трійцю». Започаткована районною владою і педагогічна премія імені освітянина-просвітителя, якою щоріч обдаровуються найкращі педагоги-просвітяни Снятинщини за творчі набутки.

У 2012 році голова районного об'єднання «Просвіта» Мирослав Попадюк у рік 140-річчя В. Равлюка видав книжку «Три зорі Василя Равлюка». Три зорі – то три його долі, три таланти, три одержимості. Педагог, просвітянин, громадянин.

З ініціативи Мирослава Харука директора Орелецької ЗОШ І–ІІ ст. було вирішено на сільському цвинтарі с. Орелець відкрити й освятити пам'ятник до 145-річчя В. Равлюка. Ініціативу підтримали сільський голова Іван Рожко та голова профкому працівників освіти Марія Слободян, вони і стали спонсорами будівництва пам'ятника, який здійснили руками жителя села Тулова Ігоря Щиголя.

Певну допомогу у благоустрої біля пам'ятника здійснили члени загальношкільного батьківського комітету школи Оксана Драганюк, Микола Кознюк, Марина Юрах, Богдана Антонійчук та вчителі школи Марія Різун і Наталія Порайко.

І ось у сонячний осінній день, 11 жовтня минулого року, в селі на сільському кладовищі було велелюдно. Крім вчителів, учнів, жителів села прибули голови «Просвіти» усіх шкіл району. Саме з їхньою участю було відкрито й освячено пам'ятник педагогу, фольклористу, культурно-освітньому і громадському діячеві демократичного напрямку Василю Тимофійовичу Равлюку. Освячення пам'ятника та панахиду провів о. Ярослав Стеф'юк, після чого школярі поставили квіти до підніжжя.

На світовому небосхилі освітньо-просвітницьке і громадянське діяння Василя Равлюка завжди сяятиме яскравими зорями.

Мирослав ХАРУК,
член шкільної «Просвіти»

ПОШУК

ЛЮДИНА, ЯКА ВІДКРИЛА ПІДЗЕМНИЙ АРХІВ МУЧЕНИКІВ

(Продовження. Поч. в № 15, 16)

11. Володимир Мегера (1919–1942). Народився в Коломиї, навчався в місцевій гімназії, перебував у Старшинській школі ОУН.

12. Олекса Коссак (1887–1942). Народився в м. Дрогобич на Львівщині. Після закінчення гімназії навчався на юридичному факультеті Львівського університету. У 1912 році захистив докторську дисертацію з права. Працював адвокатом, знав сім мов, за німецької окупації виконував службу референта у справах молоді при Окружному українському комітетові в Коломиї.

13. Степан Сатурський (1909–1942). Народився в селі Сухоставі на Тернопіллі. Закінчив Коломийську гімназію, навчався на правничому факультеті Львівського університету. Адвокат, суддя, відомий громадсько-політичний діяч.

14. Степан Тунівський (1911–1942). Походив із Буковини, вчителював у с. Ценява біля Коломиї.

15. Володимир Левицький (повідомлення про його життєвий шлях не збереглися).

Автор книжки «Нас постріляли німці в сорок другому…» (Чортків, 2003), чортківський краєзнавець Андрій Базалінський дуже слушно зауважив у своєму дослідженні: «Трагедія 52-их відтворює, по суті, через пережиття коломийських в'язнів, проте ця група становила менше третини розстріляних. Які б то драми відкрилися, якби постала перед нами хресна дорога кожної жертви». Як згадує Мирослав Харкевич, який чудом уникнув Ягільницької трагедії, серед арештованих у Коломиї німцями українських патріотів 14 жовтня 1942 року до Чортківської тюрми відправили 15 чоловіків і 5 молодих жінок. Усі вони були членами забороненої ґестапівцями ОУН. Крім 15-ох колишніх в'язнів із Коломиї, на Ягільницькому полі були ще розстріляні мешканці Тернопільщини й Дрогобиччини.

Отже, за зізнанням Р. Пахолка, ми стали другим ланцюжком після запропонованої йому пропозиції Ю. Макотерського продовжити пошук на місці трагедії. Але ми не маємо права оминути ще один ланцюжок – книжку Андрія Базалинського, написану на основі маловідомого документального матеріалу, книжку мудру, правдиву і чесну. Наша група розбрелася по безмежному полю, вкритому масним і родючим чорноземом. Хоч поле – не таке й безмежне, його площа – 200 га. Через кілька годин ходьби виораними брилами землі мене починає охоплювати гнів. Кілька днів перед тим я читав книжку митрополита Йосифа Сліпого «Паломництво до Святої Землі». Ісповідник Христової віри, перебуваючи в 1933 р. біля печери у Вифлеємі, в якій народився Спаситель людства, кожну мить уявляв Українське Різдво на Тернопіллі зі свого дитинства. «Вони ж, мученики, вирушаючи в дорогу страждань, залишали сім'ю, родину, друзів, – думав я собі. – І що, сідаючи за стіл на Святвечір чи у Світлий Великдень, хіба їхня рідня не згадувала про невинно убієнних, не намагалася знайти їхньої могили?».

У цінному виданні української діаспори – «Історико-мемуарному збірнику Чортківської округи» (Торонто, 1974) згадується історичний факт, що «на місці масового гробу через одну ніч виросла велика могила, яку на вічну пам'ять мученикам висипало довколишнє організоване українське суспільство». За свідченнями старожилів, курган, на якому був встановлений високий хрест, насипали в ніч із 21 на 22 травня 1943 р. Могила простояла три дні. Німці зрізали дубовий хрест, а відтак пригнали з Чорткова єврейських в'язнів, які розрівняли могилу.

Мені не дає спокою усвідомлення, що сотні людей брали участь у насипанні кургану, навіть збереглася фотографія пам'ятної могили, але ніхто з мешканців довколишніх сіл не міг навіть приблизно вказати місця, де вона знаходилась. Набатом докочуються до пам'яті серця слова члена Національної спілки письменників України Євгена Зозуляка: «Розстрілювати людей – злочин. Розстрілювати тих, у кого все життя попереду – злочин подвійний. Адже вражений кулею юнак недолюбив, недоспівав, не продовжив себе в дітях. Саме вони, молоді патріоти України, цвіт нації, склали більшість у тій трагічній півсотні, розстріляній 27 листопада 1942 року між Чортковим і Ягільницею».

Підсумком нашої археологічної експедиції став висновок, що могила могла знаходитися за межами військової порохівні, в районі великої впадини. Як показав час, ми знаходилися за п'ятдесят метрів від розгадки таємниці. Але в археології це занадто велика дистанція до справжнього відкриття.

Р. Пахолка не засмутила невдача. Він належить до тих дослідників (адже крім всього є справжнім кандидатом педагогічних наук), які не впадають у зневіру та відчай, але плановою, цілеспрямованою, систематичною працею досягають запрограмованих результатів. В археології є ще й такий важливий фактор як дослідницька удача і щастя. Господь наділяє цим даром найтерплячіших дослідників. Його величність випадок подарував директору Чортківського коледжу зустріч із великим мистецтвом самобутньої художниці Світлани Луців, яка проживає в селі Требухівці Бучацького району.

Р. Пахолок запросив славну майстриню оформити в коледжі кабінет української мови й літератури та студентську їдальню. Художню роботу з народними мотивами було виконано на найвищому мистецькому рівні. Саме в цей час на сході України почалася жорстока війна. Жінка, обдарована Божим талантом творити красу і водночас мати, залишила вдома синочка й опинилася на передній лінії вогню, воюючи у складі легендарного батальйону «Айдар». Отоді Роман Пахолок почув, що у фронтових окопах визрів ще один талант С. Луціва – вже як художника-живописця і графіка. Після її успішних виставок у Верховній Раді України і Львівському історичному музеї відбулася презентація творів тернопільської майстрині у Чортківському коледжі. На відкриття виставки в навчальному закладі С. Луців приїхала зі своїм бойовим побратимом Михайлом Драганом – воїном-атовцем та військовим археологом. У розмові з гостем зі Львова директор навчального закладу зізнався йому в своїх кількарічних пошуках таємничої могили.

– Вам безмежно пощастило, пане Романе, – схвильовано заговорив колишній фронтовик. – Мій син Андрій Драган очолює історико-пошукове товариство «Патріот», що здійснює пошуки захоронень.

Ігор КОВАЛЬ,
докторант Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
(Далі буде)

ДАР БОЖИЙ

ПОЕЗІЯ – СКАРБ ЗЕМНИЙ

Хто з чим народився. Якщо йдеться про вчительку мови і літератури Галину Никируй із Коломиї, то вона прийшла у світ в селі Саварка Богуславського району на Київщині з красним словом на вустах.

– Творчий доробок її вагомий. Авторка трьох книжок, відзначених обласною премією імені Марійки Підгірянки. А пише Галина Миколаївна для дітей і дорослих так, що цікаво одним і другим, – аналізує творчість коломиянки заслужений працівник освіти України, просвітянин Василь Глаголюк.

– Це і є творчий успіх письменниці, – говорить її колега Анна Данищук. – Галина Миколаївна має великий досвід педагогічної роботи. Діти її люблять читати, зокрема загадки, які відзначаються легким гумором і ліризмом. Наприклад, вірш із книжки «Коржі з маком»:

Хто з зернятка у землі
Ліг, як сонце, на столі?
І духмяний, і святий,
Бо найбільший скарб земний.

Як не усміхнутися, прочитавши такі світлі рядки? Галина Миколаївна, одна з найактивніших просвітянок, готує до видання рукопис четвертої збірки, яку, як і попередні, художньо оформить чоловік Михайло. Вона, за традицією, зустрілася в юнацькій бібліотеці з учнями молодших класів Коломийської школи № 3, в якій свого часу навчався редактор її книжок, відомий поет Василь Рябий. Сюди дітей привела на запрошення бібліотекаря Тетяни Власій вчителька Світлана Качановська.

Про що пише в майбутній книжці просвітянська письменниця, мати трьох дочок? Про мир, добро й доброту, красу, яка врятує світ від зла.

Василь МИХАЙЛОВИЧ,
просвітянин

ЗДОРОВ'Я

МИСТЕЦТВО ЯК ЛІКИ

У Івано-Франківському «Карітасі» психолог провела психотерапевтичне тренінґові заняття на тему «Мистецтво як ліки».

Мета тренінґу – допомогти учасникам зрозуміти й оцінити свої почуття, спогади, образи майбутнього за допомогою художньої творчості, літератури та музики. Заняття провели для внутрішньо переміщених осіб та місцевих мешканців, що відвідують Центр підтримки сім'ї Івано-Франківського «Карітасуі» та підопічних, що потребують паліативної допомоги.

«Арт-терапія – це метод зцілення за допомогою творчості, вона застосовується для формування взаєморозуміння, емпатії, зниження втоми і напруженості та створення позитивного емоційного настрою, – говорить психолог та асистентка родини «Карітасу» Тетяна Іванишин. – Є багато видів арт-терапії, але на нашому занятті ми застосуємо колажування, казкотерапію та музикотерапію».

Учасники заняття прослухали повчальну казку та притчу, поділилися враженнями та провели паралелі з власними історіями з життя.

Далі створювали колаж «Все буде добре!», з газетних та журнальних вирізок викладали мрії, бажання та плани на майбутнє. Тренер, у свою чергу, дала декілька порад щодо здійснення бажань.

На завершення всі учасники тренінґу мали можливість послухати класичну музику. Музикотерапія – відомий спосіб зниження напруги, втоми, відчуття тривоги.

Психотерапевтичні заняття у Івано-Франківському «Карітасі» проводяться щомісяця.

Н. К.

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАННЯ

Івано-Франківське міське об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка щиросердечно вітає педагога, громадську діячку, славну просвітянку, берегиню українського роду, яка все своє і своєї родини життя присвячує боротьбі за розбудову України, **Галину ТЕРЛЕЦЬКУ з поважним ювілеєм.**

Прийміть від нас слова щирої вдячності за Вашу працю розуму і серця, спрямовану на формування Української держави, активну життєву позицію та Вашу діяльність зі створення надійної духовної та інтелектуальної основи розвитку суспільства і особистості, що сприяє підвищенню духовності, національної свідомості й патріотизму серед молоді та усіх верств населення.

Щиро бажаємо Вам міцного здоров'я, творчої наснаги, доброї долі, щастя родинного та многих благословенних літ.

З повагою голова товариства, професор Василь БОЙКО, відповідальний секретар Наталія СИНИЦЯ

До привітання приєднується обласна організація «Жіноча громада»

КОНКУРСИ

ВЕСЕЛА КОПИЧКА

У Долині відбувся конкурс гумору і сатири «Весела копичка», в якому взяли участь талановиті діти й молодь. Були також і старші учасники.

Конкурсанти змагалися в кількох номінаціях, виступи оцінювало поважне журі, в тому числі заслужений артист України, гуморист Микола Савчук з Коломиї, повідомляють «Версії».

Переможці отримали нагороди, а гран-прі присудили Старомізунським школярам за оригінальне виконання української жартівливої народної пісні «Ой ти гарний, Семене». Його вручив міський голова Володимир Гарazд.

Відзначилися майстерним сценічним виконанням і учасники театру-студії «Талант» із Долини. Переможці братимуть участь у фестивалі «Весела копиця», який відбудеться у Долині 7 липня.

МАЙСТЕР-КЛАС

«ПИСАНКА» У КОЛОМИЇ

Упродовж двох днів, 21 та 22 квітня, у Коломиї панувала святкова атмосфера, яку створювали барвисті вишиванки, танці та пісні, конкурс писанкового розпису, виставка-продаж творів майстрів, святкова хода учасників фестивалю «Писанка».

Цьогоріч фестиваль відзначила широка географія його учасників. До писанкової Коломиї приїхали колективи з Естонії, Словаччини, Румунії, Польщі, а також Київської, Одеської, Хмельницької, Чернігівської, Донецької, Закарпатської, Рівненської, Дніпропетровської, Чернівецької, Львівської, Тернопільської і, звичайно, Івано-Франківської областей – понад 1000 митців та майстрів.

Організатори підготували цікаву культурну програму під назвою «Коломийська забава». А також конкурси з розписування писанок, виступи місцевих народних колективів та різноманітні майстер-класи (не лише з писанкарства, а й лозоплетіння, вишивки, ткацтва, гончарства, килимарства, різьбярства, бондарства тощо).

Відбувся фестиваль за підтримки Міністерства культури України, управління культури національностей та релігій облдержадміністрації, Коломийської міської ради, Міжнародного благодійного фонду «Покуття» та меценатів.

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ...

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА

ТРАВЕНЬ

1 ТРАВНЯ

1923 р. народився **Георгій Шиманський** (Рівненщина), народний артист України, актор Івано-Франківського обласного музично-драматичного театру імені Івана Франка, заслужений артист України.

1948 р. народився **Павло Дроб'як** (с. Дмитровичі, Львівщина), український фотомайстер, учасник Міжнародних виставок, лауреат Міжнародної федерації кіномистецтва.

2 ТРАВНЯ

1648 р. гетьманом України обрали **Богдана Хмельницького** (1595–1657).

1848 р. у Галичині створене перше українське політичне товариство **«Головна Руська Рада».**

3 ТРАВНЯ

1953 р. народився **Микола Канюс** (с-ще Лисець Тисменицького р-ну), живописець, реставратор і педагог. Член НСХУ (1983).

4 ТРАВНЯ

1838 р. викуплений на волю **Тарас Шевченко**.

1888 р. народився **Микола Грінченко** (м. Київ), музикознавець, фольклорист, заслужений діяч мистецтв УРСР (1941).

5 ТРАВНЯ

1888 р. народився **Мирослав Капій** (літературне псевдо – **Юрій Луговий)** (с. Коцюбинці на Тернопільщині), український письменник, перекладач і педагог. Знав десять мов, перекладав твори російських, англійських, французьких, німецьких, норвезьких, польських письменників. Збирав український фольклор. Понад 140 його записів з української народної демонології вміщено в «Етнографічному збірнику» (Т. 33 і 34; 1912), понад 10 колядок і щедрівок – у 35-му томі цього ж збірника (1919). Бібліофіл (бібліотека Капія налічувала близько 10 тис. томів), філателіст і нумізмат.

7 ТРАВНЯ

День Івано-Франківська (1662).

8 ТРАВНЯ

1943 р. народився **Ярослав Дяків** (с. Слобідка Більшовецька Галицького р-ну), український архітектор, автор будинків у містах Івано-Франківськ, Городенка, Яремче.

1958 р. народився в сім'ї політв'язнів **Василь Куйбіда** (Інта, Росія), український політик, громадський діяч, науковець, народний депутат України, голова Народного руху України (2012).

9 ТРАВНЯ

1933 р. народився **Роман Андріяшик** (с. Королівка тепер Борщівського р-ну), укра-їнський письменник, журналіст, лауреат Національної премії України ім. Т. Шевченка (1998).

12 ТРАВНЯ

День матері.

1913 р. народився **Микола Ганущак** (м. Косів) видатний майстер декоративно-ужиткового ткацтва.

1948 р. народився **Василь Ватаманюк** (с-ще Рожнятів Рожнятівського р-ну), український співак, заслужений артист України (1986), соліст Українського народного хору ім. Г. Верьовки, народний артист України.

15 ТРАВНЯ

Міжнародний день сім'ї.

1883 р. народився **Микола Водонос,** учитель і громадсько-культурний діяч. З 1927 р. вчителював у Рогатинській «Рідній школі», а у 1933–1944 р. очолював цей заклад.

1848 р. скасована панщина в Галичині. До 1939 р. цей день відзначався як **День свободи.**

1953 р. народилася **Марія Боєчко** (с. Мишин Коломийського р-ну), українська письменниця, поетеса, авторка віршів, пісень, журналіст, видавець. Засновник й упорядник творчого проекту «Джерельні дзвони». У 2007 року присвоєно почесний титул «Українська Мадонна».

16 ТРАВНЯ

1648 р. селянсько-козацьке військо на чолі з **Богданом Хмельницьким** розгромило польську армію під Жовтими Водами.

1968 р. народився **Тарас Прохасько** (м. Івано-Франківськ), письменник, член Асоціації українських письменників, автор книжок «Інші дні Анни» (1998), «FM Галичина» (2001), «Непрості» (2002), «Лексикон таємних знань» (2003), «З цього можна зробити кілька оповідань» (2005), «Порт Франківськ» (2006) та інші.

(Далі буде)

ФЕСТИВАЛІ

ТЕАТРИ З П'ЯТИ КРАЇН – НА ПРИКАРПАТТІ

В рамках театральної програми на фестивалі «Карпатський простір», який пройде у Івано-Франківську, покажуть п'ять вистав. Будуть представлені Угорщина, Польща, Білорусь, Чехія та Грузія.

«Карпатський простір» – фестиваль мистецтв, який уже втретє пройде у Івано-Франківську. Директор цього фестивалю та його художній керівник – директор Київського театру оперети Богдан Струтинський. Цього року організатори вперше роблять серйозну театральну програму.

Про фестиваль в Івано-Франківську в ефірі Громадського радіо розповів куратор театральної програми фестивалю, керівник театру «Золоті Ворота» в Києві Стас Жарков.

«У рамках цієї театральної програми ми покажемо 5 вистав. Будуть представлені Угорщина, Польща, Білорусь, Чехія та Грузія. Ідея в тому, щоб показати дуже сильні вистави, але без явного хедлайнера», – повідомив Стас Жарков.

Відкриває фестиваль Національний театр Угорщини. Виставу привезе Аттіла Віднянський – українсько-угорський режисер, який навчався у Києві, мав свій курс, але останні 9 років не показував вистави в Україні.

«Мені здається, що зараз настав час повертати своє, що ми відпустили. Ми завжди з легкістю чи навіть з прокльоном відпускаємо людей. Так було з Жолдаком. Так може статися з будь-ким із молодих. В Аттіли Віднянського є унікальний досвід праці в Україні та Європі. Він привозить виставу «Сім'я Тотів». Це вистава про те, як у сім'ю приходить тоталітаризм», – відкриває завісу куратор театральної програми.

Всі вистави, які представлять іноземні театри, темою або особистістю пов'язані з Україною.

Усі вистави цікаві саме тим, що там дуже різний підхід до сценографії, зазначає Стас Жарков.

Другого дня на великій сцені буде вистава «З життя комах» – це білоруський незалежний проект. Він цікавий тим, що там є одна актриса, фортепіано, скрипка і терменвокс. Дія відбувається на проекції, актриса є частиною мультфільмів.

Нагадаємо, третій Міжнародний фестиваль мистецтв «Карпатський простір» відбудеться 4–6 травня в Івано-Франківську. Фестиваль збере учасників і глядачів з 18 країн світу.

Н. К.

ЕКО

ПО ЛЕБЕДИНОМУ ЛЕБЕДІ ПЛАВАЮТЬ

Лебедине озеро, що в Івано-Франківському міському парку культури і відпочинку ім. Т. Шевченка, тепер цілком відповідає своїй назві.

Про це розповіла директор комунального підприємства «Центр розвитку міста та рекреації» Руслана Василюк. Очолюване нею підприємство закупило та запустило в озеро пару чорних та пару білих лебедів, пару качок каюга та дві пари качок мандаринок. Як стверджує пані Василюк, придбати птахів комунальникам допоміг підприємець-тваринник із села Павлівка, що на Тисмениччині, німець за походженням Матіас Гьопфнер. Його ж стараннями парк та його відвідувачі завдячують появі гойдалки і лавочок довкола Лебединого озера. Нарешті озерце відповідатиме своїй назві.

НАМІРИ

І ПОЛЕТЯТЬ ЗАЛІЗНІ ПТАХИ

ТЕМОЮ ФЕСТИВАЛЮ КОВАЛІВ У ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ ЦЬОГОРІЧ СТАНУТЬ ПТАХИ

XVI Міжнародний фестиваль «Свято ковалів» знову готує для Івано-Франківська подарунок. Цьогоріч ковалі з усіх куточків світу з 11 по 13 травня створять спільну композицію «Мої птахи», котра прикрасить середмістя.

Проект унікальний, адже вперше роботи ковалів розмістять у повітрі. Інсталяція «Мої птахи» буде встановлена на будинках, що сполучають вулицю Галицьку з майданом Шептицького.

Ідея проекту належить художнику-ковалю Василю Гудимі. Організатори зазначають, що птахи мотивують нас подивитися вгору, пригадати тих, хто завжди з нами, хто надихає, і тих, кого вже з нами нема, але саме через їхню творчість вони завжди десь близько. До прикладу, Кузьма Скрябін, чия музика надихнула ковалів на «Птахів».

«Птахи – символ творчості та надії, наші птахи приносять лише добрі новини», – впевнені організатори.

За традицією ковалі зберуться на площі Бастіону і за три дні створять композицію, котра буде змонтована до наступного фестивалю.

ДАТА КАЛЕНДАРЯ

...ТОЙ ДИВНІЙ ПЕРЛА ВИНОСИТЬ

23 квітня майже у 200 країнах світу відзначили **Всесвітній день книги і авторського права.** Книжка була і є незмінним супутником людини, її мовчазним радником, всезнаючим помічником, невичерпним джерелом мудрості. Цей день – данина поваги до книжок та авторів. Вшанували книжку і працівники Коломийської міської бібліотеки № 2 для дорослих та учні 8 А кл. ЗОШ № 2 (кл. керівник – Л. І. Вінтоняк). Завідувачка бібліотеки Л. В. Жолоб підготувала мультимедійну презентацію «Рукописна книга», а учні класу взяли участь у цікавій вікторині на найкраще знання творів світової та української літератури, яку провела шкільний бібліотекар І. М. Андрейко.

Г. БАРНЕЦЬКА, *бібліотекар, просвітянка*

ТОЛОКА

ВИСІЯЛИ АЙСТРИ... АЖ 10 ТИСЯЧ

Започаткований екорух «Місто квітів» об'єднав весь Івано-Франківськ.

Так, мешканці на більш ніж двадцяти локаціях одночасно, зібравшись о 10.00, висадили більше десяти тисяч насіння квітів айстр, пише «Бліц-Інфо».

Організатори вважають, що такі заходи об'єднують людей у спільній меті – зробити Івано-Франківськ квітучим містом.

АКЦІЇ

МАЙБУТНЄ ЛІСУ – У ПОСАДКАХ

До акції «Майбутнє лісу у твоїх руках» долучилися і працівники Українського науково-дослідного інституту гірського лісівництва імені П.С. Пастернака (УкрНДІгірліс) під керівництвом завідувача гірського науково-дослідного відділу І. І. Клюшти, а також Хрипелівське лісництво ДП «Івано-Франківське ЛГ» з лісничим А. П. Остапу'ком та шкільне лісництво Зеленської ЗОШ І–ІІІ ступенів Надвірнянського району з директором Т. Б. Дем'янчуком та керівником шкільного лісництва Л. Д. Косюк.

Учасники акції на території Зеленської школи та дитячого садка заклали алею із 75 саджанців модрини японської, дугласії Мензіса, ялиці бальзамічної. А в центрі села Зелена біля каплички Петра і Павла та пам'ятника героям УПА розбито декоративний посад із ялівцю пірамідального, ялівцю козачого, ялівцю золотистого, туї західної (60 штук), висаджено живопліт – алею із вічнозеленого самшиту. Загалом 240 саджанців.

Метою акції є залучити громадськість, насамперед молодь, до озеленення рідного села та відтворення лісових ресурсів своєї місцевості, мотивації зацікавленості селян до збереження лісових насаджень, дотримання правил поведінки в лісі. Для лісівників важливо надати можливість учнівській молоді, представникам громадськості й загалом усім охочим взяти участь у створенні нових зелених оаз, а також підвищити довіру громадян до діяльності лісогосподарської галузі.

Мар'яна СІЩУК,
співробітник УкрНДІгірліс